

Στιγμιότυπο από το «Εγκλήμα στο Γκόσφορντ Παρκ» του Ρ. Άλτμαν

Stuart Turton
ΟΙ ΕΠΤΑ ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΗΣ ΕΒΕΛΙΝ ΧΑΡΝΤΚΑΣΤΛ
Μτφ. Θεοδωρής Τσαπακίδης
Εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 592
Τιμή 18,80 ευρώ

Stuart Turton

Κάν' το όπως η Αγκαθα Κρίστι!

Το ντεμπούτο του συγγραφέα «Οι επτά θάνατοι της Εβελιν Χάρντκαστλ», που κέρδισε το βραβείο Costa πρωτοεμφανιζόμενου το 2018

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΖΑΡΙΑΔΗΣ

Οι «Επτά θάνατοι της Εβελιν Χάρντκαστλ», πρώτο έργο του Βρετανού Stuart Turton (εκδ. Μεταίχμιο, μτφ. Θεοδωρή Τσαπακίδη), κυκλοφορεί συνοδευόμενο από τις διθυραμβικές κριτικές της μεγάλης πλειονότητας των ΜΜΕ της χώρας του. Ως βασικότερο λόγο γι' αυτή την ενθουσιώδη υποδοχή μπορώ να φανταστώ την πρωτοτυπία του και την απόπειρα συνδυασμού ενός σύγχρονου ψυχολογικού αστυνομικού θρίλερ με την παραδοσιακή σχολή των βρετανών **συγγραφέων** και κυρίως με την αείμνηστη Αγκαθα Κρίστι. Οντως, έχουμε να κάνουμε με ένα «ασυνήθιστο» πολυμορφικό έργο, που διαφέρει από τις πρακτικές των ευρωπαϊκών αστυνομικών με τα αποτρόπαια, αιματηρά εγκλήματα, τους διαταραγμένους δολοφόνους και τους προβληματικούς ερευνητές. Πριν από την υπόθεση, ας κρατίσουμε μια σημείωση που θα φανεί χρήσιμη γι' αυτή την καλύτερη κατανόηση της πλοκής. Ανά πάσα στιγμή φανταστείτε ένα τεράστιο, σχεδόν αδιαφανές πέπλο μυστηρίου να αιωρείται πάνω από το τοπίο και τους χαρακτήρες του έργου, εμποδίζοντας τον αναγνώστη να τις δει καθαρά, πόσω μάλλον να τις ερμηνεύσει. Ολα αρχίζουν με την πρόσκληση του λόρδου Πίτερ Χάρντκαστλ και της λαίδης Ελενα Χάρντκαστλ σ' έναν χορό με ταμφιεσμένων στην οικία Μπλάκχιθ. Προσκεκλημένοι, ένα μεγάλο, ετερόκλητο και ανομοιογενές πλήθος: μέλη της αριστοκρατικής τάξης, τραπεζίτες, γιατροί και διαπρεπείς

νομικοί μέχρι επαγγελματίες παίκτες τυχερών παιχνιδιών, εκβιαστές και αστυνομικοί. Στο περιθώριο κινείται ένας μεγάλος αριθμός υπηρετικού προσωπικού, με ιδιαίτερες έως και ανорθόδοξες σχέσεις με τους οικοδεσπότες. Ισως εδώ να διαφαίνονται ήδη και κάποιες αναφορές στον «Κανόνα του παιχνιδιού» του Ζαν Ρενουάρ και στο «Εγκλήμα στο Γκόσφορντ Παρκ» του Ρόμπερτ Άλτμαν.

Στην αρχή, βλέπουμε κάποιον ταλαπωμένο, κυνηγημένο και φοβισμένο τύπο να φτάνει στο Μπλάκχιθ, υποστηρίζοντας ότι είδε στο παρακείμενο δάσος ένα άνδρα να δολοφονεί μια κοπέλα. Ο συγκεκριμένος τύπος φαίνεται να έχει πέσει θύμα αμνησίας. Οι υπόλοιποι καλεσμένοι όμως τον αναγνωρίζουν ως τον δρ Σερμπάσταν Μπελ. Όταν την επομένη, στο πλαίσιο της κυνηγητικής τους εκστρατείας, οργανώνουν μια αποστολή διερεύνησης για την ανακάλυψη του πτώματος της ατυχούς κοπέλας, δεν εντοπίζουν κανένα ίχνος. Η υπόθεση θα περιπλεχθεί έτι περαιτέρω όταν μια άκρως μυστηριώδης φυσιογνωμία με κοστούμι μεταμφιεσμένου, ο διαβόητος Γιατρός της Πανούκλας, θα συναντήσει τον φερόμενο ως Σερμπάσταν Μπελ και θα του αποκαλύψει το φοβερό πρόβλημα. Τούτεστιν, η θυγατέρα των οικοδεσποτών Εβελιν Χάρντκαστλ θα δολοφονηθεί! Η αποστολή που αναθέτει ο Γιατρός στον φερόμενο ως Μπελ είναι σαφής και συγκεκριμένη, αλλά ταυτόχρονα πολύ δύσκολη. Να ανακαλύψει τον δολοφόνο της νεαρής Εβελιν με αντάλλαγμα να φύγει ελεύθερος από το εφιαλτικό, όπως μέλλει να αποδειχθεί, Μπλάκχιθ.

Τα πράγματα θα πάρουν μια αναμφίβολα δραματικά δυσάρεστη τροπή από την επόμενη κιόλας μέρα, όταν ο φερόμενος ως Μπελ θα ξυπνήσει μέσα σε ένα άλλο σώμα! Συγκεκρι-

μένα στο σώμα του μπάτλερ των Χάρντκαστλ, του Ρότζερ Κόλινς. Και στη συνέχεια, θα παρακολουθήσουμε ένα τρομερό γαϊτανάκι μεταβάσεων του κεντρικού ήρωα, που θα αλλάζει σώμα και προσωπικότητα κάθε μέρα, συνεχίζοντας βέβαια απίπτοπος την προσπάθεια εξιχνίασης της δολοφονίας της νεαρής Εβελιν μέσα από έναν καινούργιο κάθε φορά ξενιστή. Ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι το στοιχείο που προσθέτει εντέχνως ο **συγγραφέας**, την εσωτερική πάλη του κεντρικού ήρωα με τις διαφορετικές και αλληλοσυγκρουόμενες προσωπικότητες των ξενιστών του, καθώς και τον τρόπο που συνδυάζει τις πληροφορίες του καθενός από αυτούς. Αν προσθε-

σουμε δε και το θέμα της χρονικής αλλοιότητας των γεγονότων και την άνετη μετάβαση από το παρόν στο πρόσφατο παρελθόν ή στο άμεσο μέλλον, τότε τα πράγματα μοιάζουν με αξεδιάλυτο κουβάρι.

Χαρακτήρες

Ο Stuart Turton στήνει αριστοτεχνικά ένα απειλητικό, ζοφερό σκηνικό ξεκινώντας από τον τόπο όπου συμβαίνουν τα μυστηριώδη, τραγικά γεγονότα και φτάνοντας μέχρι τους χαρακτήρες των πρωταγωνιστών και των δευτέρων ρόλων, αξιοποιώντας υποδειγματικά το εύρημα των ξενιστών. Μέσα από την «περίπληξη» του

κεντρικού ήρωα στα σώματα έχουμε την ευχέρεια να γνωρίσουμε τους χαρακτήρες, τις κρυφές πλευρές τους, τις επιδιώξεις και τα ένοχα μυστικά που κρύβει επιμελώς ο καθένας. Το ίδιο το Μπλάκχιθ φαντάζει ένας αποθηκικός, τρομακτικός τόπος μαρτυριών, όπου η επιβίωση αποτελεί την καλύτερη προσφερόμενη δυνατότητα, καθώς η έξοδος από αυτό το κολαστήριο είναι πολύτιμο δώρο που θα προσφερθεί μόνο σε όποιον ανακαλύψει τον δολοφόνο της Εβελιν. Η αποκάλυψη του τι ακριβώς είναι το Μπλάκχιθ αποτελεί μία από τις αρκετές καλοσχεδιασμένες ανατροπές του **συγγραφέα**.

Τα ευρήματα

Σύγχρονο θρίλερ με παλιά συνταγή

Οι «Επτά θάνατοι της Εβελιν Χάρντκαστλ» είναι ένα πολυμορφικό μυθιστόρημα. Εξπλην σύλληψη, πρωτότυπη κεντρική ιδέα, εντελώς ασυνήθιστο πείραμα, μακράν διαφορετικό από την πλειονότητα των σύγχρονων αστυνομικών μυθιστορημάτων. Η μεγάλη ικανότητα του πρωτοεμφανιζόμενου **συγγραφέα** του επιτρέπει να φέρει σε πέρας την αντικειμενικά δύσκολη πρόθεσή του. Να οικοδομήσει δηλαδή ένα ψυχολογικό θρίλερ περιτυλιγμένο σε παλιομοδίτικο αμπαλάζ, που αποπνέει ένα γοητευτικό άρωμα παραδοσιακής αγγλικής αστυνομικής λογοτεχνίας. Το δεύτερο δυνατό σημείο του είναι η ατμόσφαιρα. Σκοτεινή, απειλητική, μυστηριώδης και μαεστρικά σχεδιασμένη ώστε να εκπέμπει μια σταδιακά αυξανόμενη αίσθηση αβεβαιότητας και να μεταφέρει τον αναγνώστη σε μια αμφιλεγόμενη σκηνή, εκεί όπου τίποτε δεν είναι αυτό που φαίνεται αρχικά και τα γεγονότα επόχονται διαφορετικών ερμηνειών. Κι αυτό ενισχύεται από το δεύτερο εύρημα του **συγγραφέα**, τη χρονική μετάβαση στο

κοντινό παρελθόν και στο μέλλον. Μια αίσθηση αγωνίας και φόβου για το επόμενο βήμα, καθώς ο αναγνώστης νιώθει να κινείται ανίσχυρος πάνω σε κινούμενη άμμο. Η γραφή του **συγγραφέα** εξυπηρετεί απόλυτα τον στόχο του. Πολλές λεπτομέρειες, εκτενείς περιγραφές (σε κάποια σημεία βέβαια μπορεί να φαίνονται κουραστικές), αλλά απαραίτητες για να δημιουργήσουν την ατμόσφαιρα της αβεβαιότητας. Επαναλήψεις που έχουν στόχο να αποπροσανατολίσουν τον αναγνώστη, αλλά η προσεκτική ανάγνωση θα αποδείξει την αναγκαιότητά τους στην εξέλιξη της πλοκής. Κείμενο υψηλής αισθητικής, λογοτεχνικά άρτιο και με αρκετές πινελιές υποδόριου χιούμορ. Οι «Επτά θάνατοι της Εβελιν Χάρντκαστλ» είναι ένα μυθιστόρημα που απαιτεί μεγάλη ένταση και προσήλωσή κατά την ανάγνωση. Κατά κάποιον τρόπο, απαιτεί τη «συνέργεια» του αναγνώστη. Πολύ καλή η μετάφραση του Θεοδωρή Τσαπακίδη, απόλυτα πιστή στο ύφος του **συγγραφέα**.